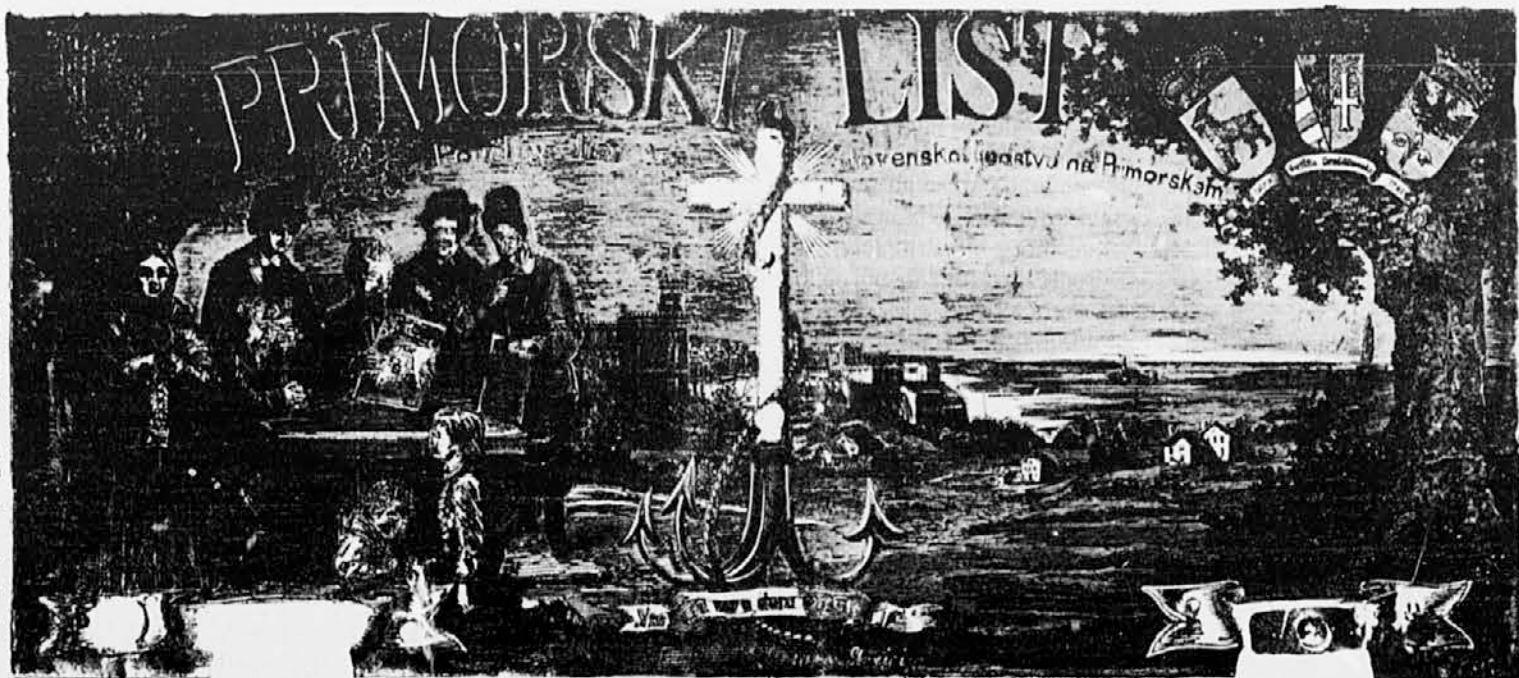

Izhaja vsaki četrtak ob 8. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krona, za pol leta 2 kroni. Za manj premožno za celo leto 3 krona, za pol leta K 1:50. Za Nemčijo je cena listu 6 K, za druge dežele izven Avstrije 6 kron.

Rokopise sprejema »Narodna Tiskarna« v Gorici, ulica Vetrinini št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ul. št. 16.

Posamezne številke se propajajo v tobakarnah v Gosposka ul. 9, v ulici Silvio Pellico, v ul. Ponte Nuovo 9, v Kapucinski ulici 1, v Semeniški ul. 12, v prodajalni »Kat. tiskov. društva« Semeniška 10, v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdievem tekalšču nasproti mestnem vrtu, po 8 v.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

XX. letnik.

V Gorici, 21. marca 1912.

12. številka.

Proroške besede.

Slavni P. Bandoni, Francoz, je izrekel že l. 1880. te-le proroške besede: »Katoličani, škofje, duhovniki in redovniki! Vi žrtvujete svoj denar in svoje moči za šole, zavode, samostane, cerkve itd., pa nič ne skrbite za dober tisk, za časopise, knjige in letake in za njih razširjenje. Poslušajte, kaj se vam bo zgodilo: Brezversko časopisje bo Francijo skazilo in hudobneži se bodo polastili vaših zavodov, šol, samostanov, cerkev itd. in vam vse iz rok vzeli.«

Tako se je v Franciji pred par leti tudi zgodilo. Prav ista usoda pa čaka nas, ako ne bomo skrbeli za katoliško časopisje. Somišljeniki! Bodi vam najsvetejša dolžnost širiti dobre časopise. Spravimo »Primorski list«, ki nosi že dvajseto leto katoliško zastavo in dviga neustrašno mej ljudstvom sv. križ, v vse krščanske kmečke in delavske družine!

Združena Slovenija.

»Pride čas, ko bo stala kot en mož združena Slovenija.«

Dr. Korošec na shodu v Gorici dne 19. febr. t. l.

Združena Slovenija! Kako lepa je ta beseda! Kako lepe so noge oznanjujočih mir, oznanjujočih dobro — pravi sv.

pismo. Slovenec je poln navdušenja, ko čuje po tolikih stoletjih zopet krasno besedo: Združena Slovenija. Sovražnik nas je razcepil v razne pokrajine in pogazil našo staro pravdo; liberalizem pa je v ljudstvu samem vzbudil strankarstvo, da se ni moglo več dvigniti. Po mnogih stoletjih čuje naš rojak zopet visoko pesem o združenji Sloveniji pod habsburškim žezlom. Nismo še dospeli do smotra, še imamo v svoji sredi škodljivce, ki netijo prepir in razkol, a delo za združenje in osvoboditev je vendarle srečno začeto. To delo se imenuje Vseslovenska Ljudska Stranka, ki se razteza na vse slovenske pokrajine.

Popolnega smotra pa ne dosežemo nikoli, ako ne zatremo liberalizma in brezverstva med narodom. Le krščanska vera ima v sebi moč dvigniti, osvoboditi in zediniti ljudstva. Kristus je rekel: »Resnica vas bo osvobodila«, pa je tudi rekel: »Jaz sem resnica«. Ako hočemo torej postati svobodni, edini in močni, moramo sprejeti krščansko resnico. Kristus, ki je resnica, nam mora biti načelo. V. L. S. je to načelo sprejela in je že krepko razvila po vseh slovenskih pokrajinah. Ko bi naš celokupni narod postal po svojem prepričanju in življenju krščanski, bo imel v sebi dovolj moči, da podere vse sovražnike, si pripori vse pravice in postane odločujoč faktor avstrijske države.

Proč torej z liberalizmom in brezverstvom, kar je vse več ali manj laž,

ki je osodepolna za sleherni narod! Vsi sloji, vsi stanovi naj se pridružijo vseslovenski ljudski stranki, da napoči kmalu veliki dan združene Slovenije.

Kam vede lažiliberizem dokazuje dovolj strašni polomi gospodarskih podjetij v liberalnih vrstah in pa imena Rudolf Konjedic, Andrej Gabršček itd. Tu imamo dovolj izkušnje, ki potrjuje, da je resnični napredek mogoč le tam, kjer je v ljudstvu krščansko prepričanje in krščansko, pravično življenje.

»Profesor« Seidl se je pohvalil v »Soči«, da je naša vojska v primerj s srednjeveško napredovala. Toda vedeti treba, da topovi in bajoneti ne delajo ljudstev močnih, svobodnih in složnih. Kljub vsem topovom in bajonetom in kljub vsej politični neodvisnosti, je ljudstvo lahko najbolj sužnjo. Kar dela narode v pravem pomenu svobodne, močne in edine, je zavedno krščansko življenje.

»Ta ljudska edinstvo pod slavnim habsburškim žezlom je naš veliki smoter. Živela združena Slovenija!

Podpora za bedo.

(Piše državni poslanec Fon.)

Pod naslovom »Taki uradniki za služijo, da se jih spodi iz službe«, prinaša torkova »Soča« članek, v katerem polemizuje z mano radi govora, ki sem ga govoril na shodu zaupnikov S. L. S. dne 29. februarja.

Ako bi me kedaj »Soča« hvalila, bi si tega gotovo ne štel v čast in za to tudi načeloma nikdar ne reagiram na napade, ker »aut vinco aut vincor...«

Ako torej danes odgovarjam na ta članek, storim to, ker se mi dozdeva, da »Soča« ni popolnoma »avvocato non chiamato« in pa še iz jednega razloga. Pojasnujem toraj stvar samo svojim volilecem, ker sem samo njim odgovoren za svoje delovanje.

Pred vsem moram poudarjati, da se moj govor ni prinesel točno, kakor je bil govorjen. To sem danes dognal, ko sem ga prvič v listih čital. Da sem vložil nujni predlog radi podpore že meseca junija, nisem rekel. To je naravno, kajti 13. junija (A. Gabršček je vendar tedaj pisal, da on in stare babe verujejo v to nesrečno številko!) so se vršile šele volitve; državni zbor je bil sklican v nastopnem mesecu.

Sicer pa je tarnala »Soča« že meseca julija lanskega leta o hudi vročini in suši, vsled česar da je v Gorici zmanjkalo vode.

S tem odpadejo vse »Sočine« duhovitosti. Pa preidimo k stvari!

Vsi poslanci iz Primorskega smo uložili nujne predloge radi bede. V neki seji »hrvaško-slovenskega kluba« je dr. Laginja omenil, da je piranski okraj v Istri že dobil podpore, dočim hrvaški okraj še ni dobil ničesar. Pripomnil sem, da isto velja tudi za naše okraje in tedaj je klubov načelnik dr. Šusteršič posredoval pri ministerskem pred-

Darvin in opica: „Šimpanz“, „gozdni mož“ imenovana.

Darvinova teorija: človek se je razvil iz opice.

Slavni Darvin podal se je svoje dni v Afriko. Šel je, da bi pozdravil svoje pradede »opice«. V tamkajšnjih afriških pragozdih se nahaja 1 m 7 cm velika opica, »šimpanz« po imenu, »afriški gozdni mož« sploh imenovana. To je tršašno močna opica in človeku najbolj podobna.

Podal se je tja, da bi zbral skupaj ene in druge opice ter jim govoril o njegovi slavni teoriji, to je o razvitju človeka iz živali, posebno iz opice.

Dolgo in dolgo hodi po gozdu. Naleti na razne živali, na zverine té in druge. Trepetaje se včasih skriva v kakšen brlog, da bi ga ena ali druga ne raztrgala. Išče in išče, vendar sebi enacega ne najde! Slednjič opazi veliko opico. Bila je »gozdni mož«, »šimpanz« imenovana. »To«, pravi, »to je, kar sem iskal, to je kri moje krvi, kost moje kosti, to je moj sorodnik! Živio!«

»Šimpanz« zarenči in pokaže zobe, videč pred seboj pokončno živo stvar. Že je nekaj nameraval, pa se je vendar premagal.

Darvin si dá srčnost, sname klobuk z glave, se mu spoštljivo prikloni ter lepo pozdravi »gozdnega moža«. Vendar pa vedno v nekem strahu, da bi ga »mož« prebistro ne pogledal in nanj skočil.

»Gozdni mož« se mu, seveda, ni odkril, ker ni imel ne klobuka ne kape, vkrotil se je vendar in se proti Darvinu obnašal precej vljudno. Stisne svoj dolgi rep pod se in se počeno vsede. Tedaj spregovori Darvin:

»Jaz, velik in slaven učenjak, prihajam k Vam s posebno nalogo. Prišel sem Vam naznanit, — da boste vedli, da mi ljudje izhajamo iz Vas opic, da ste Vi torej naši pradedi, naši roditelji, naši začetniki.«

»Šimpanz« se globoko prikloni, glasno zasmeje, zašklempe z zobmi in pravi: »Kaj res, gospod profesor? Oh, to je fajn!«

Tedaj imel je gospod profesor veliko govoranco, kako so se sčasoma v teku let razvile iz neke večne snovi vse rastline in živali, kaj in kako vse narava dela, vzbuja, preminja, kako iz

malega zraste veliko, iz nizkega visoko, iz enega plemena drugo plemo, kako se iz ene stvari izčim druga, kako je človek nastal iz opice, se spopolnil in je z njo v najbližnjem sorodstvu.

»Ljubi moj »šimpanz«, da boš vedel, človek je iz rodu opice, tedaj Vaše krvi!« Tako Darvin.

Videti, kako je opica vlekla na ušesa! Škoda le, da ni imela klobuka na glavi in na nosu naočnikov. Kako bi se bila odkrivala, s klobukom mahala in svojo »žlahto« pozdravljala! Še rep bi bila kvišku sukala!

Koncem govora vstane »gozdni mož«, stegne svoj dolgi rep, stopi bližej k Darvinu in ga začne ogledovati od vseh strani, zlasti od zadej. »Oho!« zavpije, »vse prav in lepo, kje pa imate Vi ljudje rep?! Repa ne vidim! gospod profesor, pa rep? kje pa je Vaš rep?!« Darvin je v zadregi, se zviva tje in sem, ker repa ni imel, kakor njegov stari oče. Vendar si dá srčnost in reče: »Ja, veš ti, moj dragi praded, mi ljudje moramo veliko sedeti na trdih klopih, zato se nam je rep sčasoma zgubil!«

»Šimpanz« na to možko odgovori: »Gospod profesor, da sem jaz opica, to vem sam brez Vas. Če se pa tudi Vi, gospod profesor, hočete šteti med opi-

ce, tedaj ste tukaj dve veliki opici. Če pa obe ogledujemo natančno, ste Vi, g. profesor, od naju dveh brez dvoma večja opica!«

Darvin obmolkne in gleda, da jo pobriše iz Afrike zopet domu, od kjer je prišel, na Angleško!

G. profesorja prašal bi lahko »šimpanz« pred odhodom: »G. profesor! ako smo si v zlahti, ene krvi, enega rodu, zakaj pa dovoljujete Vi drugi, da se mi po gozdih klatimo, med tem, ko imate Vi doma lepo stanovanje in složno življenje?! Zakaj nas počeno ne oblečete, ko sebe?! Kje je spoštovanje do svojih krvnih pradedov, do svoje »žlahte«?! Zakaj dopuščate, da nas ljudje lovijo ali streljajo?! Zakaj dovoljujete, da nas, Vaše pradede, očete, vklepajo v verige?! Je to prav? Je to počeno? Je to ljubezen? Zakaj dovoljujete, da nas cigani po semnjih vlačijo in ljudem kažejo? da nam otroci mečejo ostanke kruha in sadja? Vendar to ni lepo od Vas ljudi!

Zakaj dopuščate, da za Vašimi bratci in sestrami se meče kamnje, blato itd. Je to prav? Je to spoštovanje?

Hvala za tako spoštovanje, hvala za tako ljubezen, hvala za tako sorodstvo — »žlahto« —!

sedniku, kateri mu je obljubil, da vkre-
ne vse potrebno, da se pomožna akcija
hitro izvrši. V ministerstvu za javne po-
sle sem dognal, da je grof Stürgkh tudi
res stvar pospešil.

Namestništvo je dobilo nalog, naj
nemudoma poroča ministerstvu, da se
bo moglo podpora dovoliti.

Za vse druge okraje se je to
storilo, **samo v goriškem glavarstvu ne!**

In prosim, v ministerstvu se mi je
povedalo, da je namestništvo poročalo,
da je vzkazalo c. kr. okrajnemu glavar-
stvu, naj predloži svoje **poročilo najka-
sneje do 1. marca t. l.**

Toda jaz hočem povedati tudi za-
kaj se glavarstvo ni še odzvalo.

Ako nastane v kakem okraju škoda
vsled elementarnih neizgled, imajo poli-
tična oblastva dolžnost, da to pre-
iščejo. Na lice mesta gre finančni ali
davčni uradnik in dožene škodo. Škodo
se preceni po četrtinah primanjklja-
ja na čistem dohodku. O tem se poroča
glavarstvu. Davkarija potem izračuna
natančno v številkah, koliko se
ima vsakemu poškodovancu davka od-
pisati. Na davkariji se mi pravi, da rabijo
za to delo približno tri mesece. In na
dovršitev tega dela čaka še okr.
glavarstvo v Gorici. Potem bo moralo
glavarstvo še le izdelati svoje poročilo,
za kar bo potrebovalo v najugodnejšem
slučaju zopet par mesecev, tako da do-
bimo **od vlade popolnoma zanesljivo
nam zagotovljeno podporo** šele poleti
ali jeseni.

Gotovo je, in to se mora priznati,
da je najbolj trdna podlaga za izračun-
janje podpore, ki naj se podeli, iznos
davka, ki se odpiše. V tem pogledu bi
se moralo ob drugih razmerah reči, da
postopa glavarstvo popolnoma pravil-
no. Ali beda je beda; ako se hoče bedi
odpomoči, treba je podporo podeliti,
kadar se jo rabi in ne stvari zavlačev-
vati, dokler je dozorel že drug, morda
bogati pridelek.

In še nekaj drugega!

Glavarstvo nima nikjer predpisā,
da **mora** ravno tako postopati, kakor
sedaj postopa. Kako dožene škodo je
njegova stvar. Glavna stvar je, da se
pravočasno beda olajša.

Razna glavarstva so tudi različno
postopala; odlični moj tovariš dr. La-
ginja mi je pravil, da so se v Istri za-
dovoljili s poročili posameznih župan-
stev, toda povsod je delo že dovršeno,
samo pri nas ne. Kar je pa drugod mo-
goče, bi moglo biti možno tudi pri nas.

Kar dela naše glavarstvo, je ek-
sces natančnosti, toraj **nekaka
pasivna rezistenca.**

To je v velikansko škodo
našemu kmetu in to, **samo to jaz pobi-
jam.** Oseba, uradnik, za me ne pri-
haja v poštev.

Vzemimo, da je toča napravila
škodo; tedaj bomo še razumeli, da je
treba jako natančno postopati; toda
škoda, ki jo danes trpi kmet, je prov-
zročila suša in suša je zadela precej
enako vso deželo. Slučaj je toraj sila
enakostaven, tako da se na Dunaju ču-
dijo, da se stvar toliko časa zavlačuje.

Ker je goriško glavarstvo jako ob-
sežno, bi bilo tudi razumljivo, da se delo
ne more tako hitro izvršiti, kakor v
drugih manj obsežnih okrajih, ali zamu-
da ne tiči v tem, ampak v napačnem po-
stopanju glavarstva.

Kaj in koliko sem jaz delal, da se
podpora nakaže, o tem ne bom govoril
tukaj. Prav viden vspeh se kaže na na-
mestništvu. Meni zadostuje, da pribi-
jem, kje tiči krivda da se podpora ni
nakazala; in pri tem moram ostati, **da
je krivo edinole okrajno glavarstvo.**
Sedaj še nekaj zanimivega za bližnjo
bodočnost.

Povedal sem gori, da poroča fi-
nančna oblast glavarstvu o škodi. Go-
riško glavarstvo ima pod seboj tri dav-
karije: Gorica, Kanal, Ajdovščina. Go-
riška davkarija je najbolj obsežna, rabi

toraj največ časa za svoje poizvedbe in
potem za operat. Sedaj pazite! Ajdov-
ska davkarija je že davno pred-
ložila operat, kakoršnega misli glavlar-
stvo, da potrebuje za svoje poročilo.
Povsem naravno je, da so se na glavlar-
stvu pred vsem lotili tega dela in ga do-
vršili. Skoraj ne more biti drugače, ka-
kor da tudi predložijo dotično poročilo
za sedaj samo za ajdovski okraj.
Ni nobenega dvoma, da se bo podpora
tudi dovolila. Tudi to je v redu. Ampak
ajdovski sodni okraj leži v vo-
lilnem okraju dr. Gregorina.
In tukaj tiči zajec v grmu! Ajdovski
okraj, se bo glasilo, je dobil podporo,
goriški ne: dr. Gregorin se je trudil,
Fon ne. Ako bi bila »Soča« dosledna, bi
bila morala napasti tudi dr. Gregorina,
ker tudi njegov okraj ni dobil dosedaj
še podpore; očitati bi mu bila morala
nemarnost kakor meni. To ni kazalo,
ker je najbrže zvedela, da je že odšlo
poročilo za ajdovski okraj. Tako je
spretno pripravila položaj, da sporoči
čez nekaj časa veselo novico, da je g.
dr. Gregorin izposloval svojim volilcem
podporo. To je »Sočina« nimen; za-
to se je »ogorčila« šele 12 dni po mojem
govoru; njeno »ogorčenje« v prilog
uradnikom na glavarstvu so »flavze«,
ki diše premočno po »kisle mornalinu«.
V tem pogledu naj prime uredništvo
svojega lastnika za ušesa in naj ga spo-
mni na znani članek, ki ga je pred leti
pisal o enem uradniku glavarstva.

To se mi je zdelo potrebno pojasniti
volilcem.

Zasedanje goriškega deželnega zbora.

(Dalje.)

Prošnja vodstva čipkarske šole v
Sovodnjah, ki se tiče podpore za revne
učenke, se je odstopila deželnemu od-
boru.

Županstvu Drežnica se je dovolila
podpora 800 K za popravilo ceste od ko-
bariškega mosta do Drežnice.

Prošnja županstva Grahovo, ki se
tiče podpore za zgradbo vodovoda v
Liscu; ter

prošnja županstva Anhovo, ki se
tiče podpore za javno-koristne naprave,
sta se odstopili deželnemu odboru.

Županstvu Gojače se je dovolila
25% podpora za zgradbo vodovoda v
najvišjem znesku 4500 K.

Podpora v popravilo in širjenje o-
krajne ceste pri Dutovljah se je zvišala
na 2500 K.

Občini Gorjansko se je dovolil pri-
spevek 1200 K za zgradbo kapnice v
Zagraju.

Prošnje za podporo Viktorju Pellis
in Vladimiru Tance slušateljema tehnike
v Gradcu ter občine Senik za zgradbo
kapnice so se odstopile deželnemu od-
boru.

Županstvu Črniče se je dovolila
podpora 3900 K za napravo vodovoda
v Črničah in Ravnah.

Prošnja za podporo Josipu in Niko-
laju Pinat vrtnarjema iz Perteole, se
je odstopila deželnemu odboru.

Županstvu Dol-Otlica se je dovolila
25% podpora za zgradbo kapnice pri
Bizjakih v najvišjem znesku 400 K.

Gospodarskemu svetu v Barki se
je dovolila podpora 3500 K za zgradbo
vodovoda v Jezercih.

Prošnja županstva Naklo, ki se
tiče podpore za zgradbo vodovoda v
Barki, se je odstopila deželnemu od-
boru.

Prošnja županstva Brestovica, ki
se tiče podpore za zgradbo ceste Go-
rijansko-Brestovica-Jamlje, se je odsto-
pila deželnemu odboru z nalogom, da
nadaljuje pogajanja z vlado tozadevno.

Cestnemu odboru v Tolminu se je
dovolila podpora 2000 K za zgradbo in
vzdrževanje skladovnih cest.

Cestnemu odboru v Kobaridu se je
dovolila podpora 4500 K za popravilo
ceste Staroselo-Logje v Borjani.

Županstvu Bovec se je dovolila
podpora 1120 K za popravilo ceste Bo-
vec-Plužnje in za zgradbo ceste na Ko-
lovrat.

Deželnemu odboru so se odstopile
prošnje:

Prošnja za podporo čebelarkega
društva v Grahovem;

prošnja županstva Renče, ki se tiče
podpore za popravilo ceste Renče-
Gradišče in Renče-Temnica; in

prošnja županstva Mavhinje, ki se
tiče podpore za zgradbo ceste Mavhi-
nje-Cerovlje-Dolenja Brestovica.

Prebivalcem Zapotoka se je dovoli-
la 25% podpora v svrhu zgradbe vodo-
voda v najvišjem znesku 2125 K.

Stalna podpora nadaljevalnim te-
čajem vajencev v Ogleju, Campolun-
gu, Koprivi, Fari, Fiumicellu, Gradežu,
Moraru, Perteolah, Pierisu, Romans,
Ronkah, Rudi, Zagraju, Šempetru ob
Soči, Tapoljanu in Turiaku se je dolo-
čila na skupno 3800 K.

Kuratoriju zavoda za pospeševanje
obrta v Gorici se je dovolila letna pod-
pora 600 K v svrhu, da se preuredijo se-
danji tečaji v popolno strokovno ladje-
delniško tesarsko šolo v Panzanu.

Nadaljevalni šoli za vajence v Fo-
ljanu se je zvišala letna podpora za 300
kron.

Za nasup in razdelitev turšice po
znižani ceni med kolone in podkolone
se je dovolilo 2000 K.

Trgovski in obrtni zbornici se je do-
volilo za ustanovitev ribiške šole v
Gradežu 900 K.

Prispevek za protimalarično akcijo
se je povišal na 8000 K.

Za razširjene in popravilo poslopja
deželne gluhonemnice se je pooblastil
dež. odbor, da dvigne pri dež. hipoteč-
nem zavodu 90.000 K. Naložilo se je ob-
nem deželnemu odboru, da posreduje
pri vladi za izdatno podporo za pokritje
hudournika Koren od »Largo Pacassi«
pa do »Riva Piazzutta«.

Municipiju v Gorici se je dovolila
podpora 10.000 K za zgradbo pomož-
nega vodovoda.

Za popravilo skladovne ceste v o-
kraju Ločnik se je dovolil 25% prispe-
vek v najvišjem znesku 10.560 K.

Podpornemu društvu za visosošol-
ce na Dunaju se je dovolil prispevek
200 K.

Za razne podpore so se dovolili zne-
ski 5300 K, 1150 K in 4350 K.

Letni prispevek za planinske kul-
ture se je zvišal na 8000 K.

Nato je prišel na vrsto zakonski
načrt, ki se tiče izboljšanja gospodar-
skih razmer učnega osebja na meščan-
skih in ljudskih šolah. Bil je vsprejet tu-
di v II. čitanju brez vsake debate. Po
tem zakonu se všteje učiteljem stanari-
na tudi v pokojnino.

Konečno je predlagal posl. dr. Pet-
tarin, naj se dodasti k temu dnevnemu
redu še dve poročili o deželnih podpo-
rah. Predlogu se je ugodilo in dovolilo
za hidrografično službo v deželi za leto
1912 1656 K in enkratni znesek 1000 K
za pospeševanje livarske obrti.

Nato je prišel na vrsto Venuttijev
nujni predlog, ki se tiče resolucije na
vlado, da ista dovoli uporabo 0.125%
žveplene sokislne pri trgovini s češpa-
mi. Za poročevalcem dr. Venuttijem je
govoril posl. Zega, ki se je strinjal s tem
predlogom, nakar je bil predlog vspre-
jet. —

(Konec pride.)

Politični pregled.

Državni zbor.

V torek je poslanska zbornica na-
daljevala razpravo o brambnih predlo-
gah. Koj začetkom seje pa je predložil

zborščki finančni minister Zaleski vladno
predlogo, s katero se misli odpraviti se-
danje loterije ter uvesti mesto njih raz-
redno loterijo. Sedaj obstoječe, tako-
imenovane številne loterije se bodo ena
za drugo na tak način odpravile, da ne
bo do 1. 1920 nobene več.

O brambnih predlogah so govorili
razni govorniki, med njimi tudi posl.
Pogačnik, ki je izjavil, da bodo Sloven-
ci podpirali brambno predlogo.

Zbornica je včeraj nadaljevala de-
bato o brambnih predlogah.

Velikonočne parlamentarne počit-
nice bodo letos trajale le 14 dni, to pa
zaradi tega, ker se obliha letos naša
Velikonoče istočasno kakor pravoslavna.
Velikonočne počitnice pričnejo najbrže
že 29. t. m. in bodo trajale do 15. aprila.
15. aprila se snide zopet posl. zbor-
nica in istega dne bodo sklicane tudi de-
legacije.

Pred posvetovanji proračunskega od- seka.

Isti poročajo: Načelnik Hrvaško-
slovenskega kluba, deželni glavar dr.
Ivan Šusteršič in podnačelnik dr. Ko-
rošec sta se v petek z naučnim mini-
strom Hussarekom posvetovala. Sodijo,
da je šlo za nadaljevanje razprave v
proračunskem odseku, kjer vprašanje
laške fakultete še vedno ni rešeno.

Demisija bana Čuvaj?

V torek se je v dunajskih političnih
krogih razširila vest, da poda ban Ču-
vaj svojo ostavko.

Atentat na italijanskega kralja.

V četrtek se je peljal italijanski
kralj Viktor Emanuel III. s kraljico v
kočiji k maši zadušnici za kraljem Hum-
bertom. Spremljala je kraljevo kočijo
kraljeva telesna straža. Ljudstvo je pri-
rejalo kraljevi dvojici burne ovacije.
Kar počijo iz množice trije streli. Na-
stala je panika in ljudstvo v prvem tre-
notku ni vedelo, kaj početi. Očividno je
nekdo izvršil atentat na kralja, kajti po-
veljnik telesne straže major Lang, je
zadobil rano v hrbtu in padel je s ko-
nja. **Kralj in kraljica sta ostala nepoško-
dovana.** Ko se je ljudstvo nekoliko otre-
slo strahu, je koj prišlo napadalca in
bilo bi ga gotovo linčalo, da mu niso
tega branili karabinierji. Majorja Lang
so prepeljali v bolnišnico in kraljeva
dvojica je nadaljevala svojo pot.

Atentator je neki 21letni mladenič
z imenom Antonio Dalba, ki je bil že
dvakrat predkaznovan radi tatvine.
Doma je iz Kampanije.

Italijanskemu kralju so došle razne
čestitke povodom čudovite rešitve pri
atentatu; med prvimi je čestital itali-
janskemu kralju Nj. Vel. cesar Franc
Josip I.

Italijansko - turška vojska.

Listi priobčujejo vse polno najraz-
ličnejših kombinacij glede italijansko -
turškega spora. Danes se zdi, da bo
jutri že sklenjen mir, jutri se zopet po-
ložit poostri in tako dalje, tako da člo-
vek ni prav nič na jasnem glede vojske.
Iz Tripolitanije menda v vsem času,
kar traja vojska, ni prišla niti ena resni-
čna vest v Evropo. Danes pa vemo le
toliko, da so Italijani v Tripolisu sedaj
tam, kjer so bili 14 dni po pričetku voj-
ske. To jih jezi in napovedujejo že sko-
ro pol leta »odločujoče korake«, ki jih
mislijo napraviti. Ali teh »odločujočih
korakov« neče nikdar biti; zato pa
žugajo, da zasedejo vse turške oto-
ke na Egejskem morju, da bodo obstre-
ljevali Solun, da bodo blokirali Darda-
nele, da si osvojijo Carigrad in ne vemo
še kaj bodo storili.

Sedaj se govori, da je Italija skleni-
la pogodbo z Rusijo, da skupno uničijo
Turčijo. Zato pa nabira Rusija svoje če-
te ob Črnem morju in v Kavkazu. Je že
slabo znamenje, če išče Italija zavezni-
ka za vojno pomoč. — Ali nam se zdi,

(Dalje v prilogi.)

da ostanejo vse italijanske grožnje le grožnje in da bo morala Italija sama pojesti slabo juho, ki si jo je skuhal v Tripolitani.

Darovi.

Jubilejni darovi za Slovensko Sirotišče:

P. n. gg. Terezija Šterlinko, Gorica 1 K; Peter Cotič, čevljarški zvedenec 1 K; Cigoj N., trgovec 1 K; Miha Pintar, Podšabotin 20 vin.; Frančiška Hvala v Gorici 20 vin.; Anton Mervic, Prvačina 20 vin.; Rozalija Gregorič, Prvačina 20 vin.; Josip Terpin, trgovec 1 K; Josip Kulot, trgovec v Gorici 2 K; Andrej Fajt, pek 40 vin.; Frančišek Mikluš, Pevma 1 K; Nekdo za plačani račun 3 K 03 vin.; Neimenovan dobrotnik v spomin na svojo nepozabno mater 10 kron; Ivan Simčič, uradnik na »Montu«, v spomin na veseli družinski praznik svoje srebrne poroke, (Čestitamo prav iskreno!) ki jo je praznoval dne 19. febr. t. l., 2 K.

Vesela družba Kalanov in Lomljanov v gostilni g. Bratužav Kalu 14 K.

Bogoplačajstotero! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vladonjega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.!

Na znanje!

Manufakturna trgovina Teod.

Hribar naznanja, da bližnja pomladanska sezona bo nekaj posebnega v manufakturni stroki. Krasne novitete, katere se še niso videle, bodo na prodaj. Blago v najizbranejših vzorcih bode p. n. občinstvu na ogled in na prodaj.

Domače in razne vesti.

Praznik sv. Jožefa se je na Goriškem praznoval večinoma kakor druga leta. Le tu in tam se je delalo. Tudi v nekaterih tovarnah se je delalo. Ljudstvo se je kakor navadno udeležilo sv. maše in popoldanske službe božje.

Šestdesetletnica družbe sv. Mohorja. Družba sv. Mohorja bo to leto k svoji 60letnici obstoja izdala jubilejni koledar s celim imenikom, kakor je bil prej v navadi. Vsak Slovenec naj si šteje v posebno čast, da se bo njegovo ime bliščalo v letošnjem imeniku!

»Zvezi slovenskih kolonov« je visoki deželni zbor dovolil 1000 K, prav toliko tudi za furlanske podkolone. Natančno navodilo glede uporabe te svote izda deželni odbor.

Zloraba vladne podpore. Deželni odbor deli po znižani ceni z vladno pomočjo krmila za živino, ki so pa namenjena le potrebnim posestnikom in prebivalcem. Toda kakor se nam poroča iz Ajdovščine, so se odrekli ubožni in potrebni tržani tej podpori, meneč, da so krmila nerabljiva, dočim so pa bogataši sprejeli turšico in otrobi od deželnega odbora. Neki bogat trgovec je dobil 25 kvintalov turšice in »Ignac Kovač« pa 20 kvintalov. Ker ni v Ajdovščini drugega Ignacija Kovača kakor župan ali njegov oče, je stalno, da je on kot »potreben« posestnik dobil od deželnega odbora 20 kvintalov turšice po znižani ceni. To se po Ajdovščini različno komentira, o čemur nočemo poročati. — Vendar pa bi opozorili deželni odbor na ta — škandal.

Glasovi o »krivicah«, ki so se godile nekaterim dijakom VIII. razreda tukajšnje gimnazije ob koncu prvega semestra, so potihli. Dokazano je bilo, da so bili napadi na dotičnega g. profesorja krivični, a listi, ki so g. profesorja napadali niso žalitev preklicali. Ni prav častno!

Liberalni učitelji hujskajo po deželi ljudstvo proti naši stranki in lažejo o naših poslancih. To pa delajo zaradi tega, ker jim naši poslanci niso povišali že previsokih plač, marveč so rekli: kmet ne bo pa ne bo plačeval za povišanje plač lib. učiteljem.

202 deželni podružnici za zavarovanje goveje živine ste na Goriškem. Velika večina teh je v slovenskem delu dežele.

Rudolf Konjedic aretiran v — omari. Tukajšnji laški list »L' Eco« piše v svoji sobotni številki, da je orožništvo aretiralo znanega predsednika propadle solkanske »Mizarske zadruge« Rudolfa Konjedica v — omari, v katero se je skril. Vzeli so ga potem iz omare in odvedli v zapor.

Aretiran je bil minuli četrtek v Tolmini v Gabrščekovi tovarni stolov.

Iz pred sodišča. Na 3-tedensko strogo ječo z jednim postom vsak teden je bil obsojen 38-letni Josip Persolja pok. Josipa iz Šmartnega, ker je dne 20. avgusta žalil občinskega redarja, ki ga je zaradi tega tudi aretiral. Persolja mu je pa potem ubežal in je začel na redarja še lučati kamenje.

Porotno zasedanje. Prihodnje porotno zasedanje v Gorici prične v torek, dne 26. t. m. Do sedaj so znane le tri porotne obravnave, ki se imajo vršiti v tem zasedanju, namreč dve tiskovni pravdi proti listu »L' Eco del Litorale« in pa obravnava proti Jožefi Terčič z Vegerskega radi detomora. Državno pravdnništvo je sicer uvedlo preiskavo tudi proti očetu Simonu in proti materi Manji Terčič radi sokrivde na detomoru, a je zadnji hip odstopilo od obtožbe imenovanih dveh.

Plača cerkvenih služabnikov se mora kriti z dokladi na izravne davke. C. kr. okrajno glavarstvo v Gorici in c. kr. namestništvo v Trstu je v več slučajih ponovno odločilo, da se morajo kriti plače cerkvenih služabnikov z dokladi na izravne davke.

Domobranske vaje. Letošnje domobranske vaje se bodo vršile v treh doba. Prvi turnus prične 29. aprila, drugi 3. junija in tretji 20. julija.

Na Opčinah bo zgradil tržaški magistrat novo slovensko šolo. Delo je že oddano; stroški so proračunjeni na okroglo 130.000 K.

Dva samomora. V petek so potegnili iz Soče mrtvo truplo 60letnega trgovca s krompirjem v Štandrežu Franceta Devetak. Govori se, da se je sam vrgel v Sočo; kajti dan poprej je nekemu svemu prijatelju rekel, da se ne videta več. Vzrok samomora je neznan. —

Na Dol-Otlici se je, najbrže v blaznosti, ustrelil gozdar Josip Siegel. Ostal je koj mrtev.

Dopolnilne volitve v Belokrajini. Pri dopolnilnih volitvah v Belokrajini je prodril kandidat S. L. S. Dermastja. Dobil je 1343 glasov. Njegov protikandidat Mazelle je dobil 1113 glasov.

Nov denar. Državni zakonik objavlja naredbo glasom katere se izkazuje 2-kronski novček v znesku 35 milijonov kron in 1-kronski novček v znesku 70 milijonov kron.

Pozor gostilničarji! Te dni se je zgodilo v nekem kraju, da so hoteli gostje plačati vino gostilničarju po tisti ceni, kakor je bilo zabilježeno na tisknem ceniku, ki je visel na steni. Krčmar pa točilo vino dražje. Nastal je prepir med gosti in gostilničarjem. Gg. gostilničarje opozarjamo, da ima »Narodna Tiskarna« v zalogi tiskane cenike, ki pa se

morajo premeniti vsakokrat, ko gostilničar premeni cene vinu ali jedi.

Plesi in županstva. Bliža se čas javnih plesov. Naša slavna županstva pozivamo, da naložijo visoko takso za vsak javni ples. Kdor hoče plesati, naj plača!

Slavne cestne odbore opozarjamo, da je »Narodna Tiskarna« založila tiskovine po predpisih deželnega odbora.

K izrednemu naboru dne 20. t. m. pristopilo je prostovoljno: Iz goriškega okraja 54 mladeničev; potrjenih je bilo 9. Iz gradiščanskega okraja 6; potrjen je bil 1. Iz tolminskega okraja 25; potrjenih je bilo 10. Iz mesta 7; potrjena sta bila 2.

28.000 K poneveril je knjigovodja zdravilišča na Brionih, Lackner, ter pobegnil.

50letnico službovanja pri trdki Bakarič in Simonich na Šušaku je slavil v torek strojar Blaž Brešan iz Podgorice. Trdka je priredila Brešanu kanket ter mu podarila 300 K.

Pri splavljenju druge avstrijske dreadnoughtke bo zastopal predsedništvo avstrijske poslanske zbornice zbornični podpredsednik Pogačnik.

Za zgradbo Belokranjske železnice se bo prva lopata slavnostno zasadila v zemljo v soboto predpoludne ob 11. uri v Novem mestu. K tej slavnosti pride tudi železniški minister Forster. Povabljeni so tudi vsi predstojniki uradov. Po oficialni slavnosti bo slavnostni banket.

Prvi slovenski docent na zagrebškem vseučilišču. Zagrebški uradni list »Narodne novine« priobčuje, da je ban potrdil sklep pravne fakultete zagrebškega vseučilišča, da se dopusti k docenturi v državnem pravu na zagrebškem vseučilišču dr. Bogumila Vošnjaka. Dr. Vošnjak je prvi docent na zagrebškem vseučilišču in bo imel svoja predavanja tudi v slovenskem jeziku.

Sattnerjev oratorij, prvo slovensko delo v tako velikem slogu, se bo danes zvečer v Ljubljani v veliki dvorani »Union-a« četrtič proizvajal.

Vozni red izda, kakor navadno s prvim majem znani trgovec Teod. Hribar, katerega priloži kot prilogo našim listom.

K polomu v Pulju. Namestništvo je dogovorno z istrskim deželnim odborom imenovalo okrajnega glavarja barona Gorizzutti za definitivnega vladnega komisarja. Kot člani posvetovalnega odbora so bili imenovani: odvetnik dr. Julij Baseggio; zdravnik dr. Bossi; posestnik in predsednik cestnega odbora Kvirin Fabro; uradnik Ivan Lirussi; c. kr. višji komisar vojne mornarice Fran Lovisoni; obrtni nadzornik inženjer Ahil Pellegrini; c. in kr. vojnomornarični inženjer Josip Rittenauer in posojilnični blagajnik Josip Stihovič. Ti člani imajo pravico svetovanja, a ne pristojajo jim pravica glasovanja, tako da je delovanje barona Gorizzuttija popolnoma neodvisno od mnenja teh članov.

Solčni mrk. Dne 17. aprila t. l. bode solnce mrknilo. Ta mrk bode viden tudi pri nas, in sicer bode začetek ob 11.54 min. predpoludne.

Ženska kandidira za deželnozborski mandat. Po smrti dr. Škarde je na razpolago njegov mandat, za katerega so postavili žensko kandidatino v osebi učiteljice Marije Tuma. Po češkem deželnozborskem vol. redu imajo tudi ženske aktivno in pasivno volilno pravico.

Civilni pogreb. V železničnem kupeju se je nabrala vesela družba; posebno iskreno sta se razgovarjala neki gospod in neka dama, tako da so polagoma drugi umolkli in poslušali nastopni pogovor:

G o s p o d: »Jaz sem očiten sovražnik vseh cerkvenih obredov, pogrebov i. t. d. in bi hotel kot svobodomislec biti

tudi pokopan le s posvetnim sprevedom.«

D a m a: »Tako? V tem sem si nabrala jaz tudi že nekaj izkušenj; še le pred nekaterimi dnevi sem bila priča prav lepega civilnega pogreba.«

G o s p o d: »To je pač jako zanimivo, milostiva gospa; prosim, povejte mi kaj natančnejšega o tem. Jaz sem namreč častnikar in bi mogel tako svojim čitateljem prav nazorno dokazati prednosti svojega naziranja.«

D a m a: »Posetila sem prijateljsko obitelj na deželi in sem tam slišala, da je nevarno zboleli neki mnogoletni tamošnji hišni stanovalec. Sostanovalec je to žalostilo in otroci so zahajali večkrat k bolniku, da so pozvedovali, kako se počuti. Slednjič se je zdelo, da se mu bliža zadnja ura.«

G o s p o d: »In niso poslali po duhovnika?«

D a m a: »O ne, on ni občeval celo svoje življenje z nobenim duhovnikom in tako se je zdelo odveč, poklicati mu ga k poslednji uri.«

G o s p o d: »In kako so pa opravili pogreb?«

D a m a: »Prav lepo, ali brez vsake verske izjave. Vsa obitelj in vsi domačini so bili prisotni. Ko so spustili mrliča v jamo nedaleč od grajščine, je pristopil sam grajščak ter posvetil svojemu lovskeemu sodruhu kratko, ali iskreno žalnico.«

G o s p o d: »In prosim, milostiva gospa, ali ste morda nje vsebino slučajno ohranili v spominu, da je morem izporočiti svojim čitateljem?«

D a m a: »Da, bilo je le malo besed. Ubogi Karo — je rekel — bil je vedno dober pes, ali na zadnje je postal nekaj renčav.«

Civilnemu pogrebu prijazni gospod je obstal kot bi bil padel iz oblakov in izkupil zasluženi zasmeh sopotujočih poslušavcev.

Turki obstreljevali avstrijsko trgovsko ladjo »Skodra«, ki je plula dne 14. t. m. po reki Bojana. Turška posadka na tamošnji utrdbi je zahtevala, naj se parnik ustavi. Ker se pa ta ni odzval povelju, so koj začeli streljati. Dva mornarja sta ranjena. Najbrže niso Turki prav spoznali avstro-ogrske trgovske zastave, ki ima iste barve kot italijanska, a so drugače razvrščene. Uvedla se je preiskava.

Zvonik sv. Marka v Benetkah je že dovršen. Dne 25. aprila se bode vršilo slavnostno posvečenje zvonika.

Na sibirski železnici so zopet zasledili velika poneverjenja. Primanjkuje 1 mil. rubljev.

Iz Osterfelda (Westfalsko, Nemčija). Dragi g. urednik! V 11. št. Vašega cenj. lista stoji notica o splošni stavki premogarjev na Angleškem in v Nemčiji. To mi je dalo povod, nekoliko opisati ta zelo kritičen položaj, ki ima v ozadiju internacionalno-političen motiv. Že par mesecev se je med socialnimi demokrati razvijala živahna agitacija za splošno stavko premogarjev, ki tudi ni bila brez anarhističnega namena: zadati nemški državi občuten udarec na polju industrije in trgovine. — »Krščanska zveza« se je odločno postavila na stališče, da je sedaj neugoden čas za stavko. A ti rdeči bratci, ki jim je po državnozborskih volitvah posebno vzrastel greben, so vsejedno v nedeljo, 10. t. m., proglasili stavko, hoteč pokazati svojo mogočnost ter so žugali, da jim mora vse slediti, drugače bo kri tekla v potokih po ulicah. A njih namena se jim deloma ni posrečila. Do splošne stavke začasno gotovo ne pride. V tukajšnjem oddelku Rur, ki šteje 360.000 premogarjev, je stavkalo prve dni okoli 200.000 mož, a se je do konca tedna njih število že zmanjšalo na 160.000. — V tem oddelku se je nakopalo povprečno vsaki dan 260.000 ton premoga, a sedaj se ga nakopuje približno 120.000 ton. —

Po nekaterih krajih je prišlo med delujočimi in stavkajočimi delavci do velikih pretepov, ki so zahtevali že več človeških žrtev. Največji nemiri so se vršili v Hambornu, ki je največja avstrijska oziroma tudi slovenska kolonija. V tem industrijskem okraju štejemo 19.000 avstrijskih podanikov. Za nas slovenske rojake, posebno za tiste, ki imajo številno družino, je ta položaj skrajno neugoden. Bog daj, da bi se kmalu na bolje obrnilo. Z Vašim dovoljenjem, g. urednik, o priliki kaj več? Pozdrav Vam, kakor tudi vsem naročnikom in čitateljem »Prim. lista«.

Rojak s Kanalskega.

Op. uredn. Predali našega lista so Vam vedno na razpolago. Živeli!

Mestne novice.

Umrli je dne 15. marca t. l. Ana Coffou roj. Malešchevich, soproga c. k. svetnika Ferdinanda Coffou. Pogreb je bil v nedeljo. Truplo so prepeljali v Št. Andrež. Maše zadušnice se bodo brale v soboto dne 23. t. m. ob 10. uri v stolnici. Svetila ji večna luč! Velerodnemu g. soprogu izražamo srčno sožalje.

Umrli je v Gorici dne 16. t. m. upokojeni nadučitelj Jernej Troha, doma iz Pečin.

Odbor »Slovenskega katol. delavskega društva« se je v seji dne 17. t. m. tako le sestavil: Predsednik: Ivan Gorjup, pekovski mojster v Gorici, podpredsednik: Štefan Kralj, blagajnik: Luka Dugar in tajnik: Miha Zimic.

Novi odbor naj modro in krepko vodi naše najstareše katoliško društvo v Gorici!

Shod društva »Skalnice« je bil v nedeljo v gledališču »Central« ob precejšnji udeležbi. Govorila je gospica predsednica Marica Podgornik in duhovni voditelj dr. A. Pavlica. Letni račun izkazuje lep napredek. Društvo ima v Gorici svojo hišo. V novi odbor so bile izvoljene gg. Marica Podgornik, Karolina Makuc, Neža Štrukelj, Uršula Lutman, Ivanka Kovačič, Antonija Nardin, Marija Erjave, Neža Dugar in Josipina Znidaršič in Marija Kermavner. Kot namestnice so bile izvoljene gg. Iv. Andlovec, Alojzija Zajec, Ana Vovk, Tomazin Marija, Ivanka Bone in Marija Vilhar. Kot pregledovalki računov ste bili izvoljeni gg. Eliza Makuc in Marija Brevec.

Duhovni voditelj je v svojem govoru povdarjal, da bodi geslo vsem družstvenicam: **Ponižnost in pogum!** Čim večja je ponižnost, tem večji je pogum. Kjer ni mej ženstvom prave ponižnosti, ni tudi poguma, ampak le predrznost in klepetavost, ki vse razdira in uničuje. Ponižnost in pogum ste čednosti, po katerih se odlikuje ženski spol pred moškimi. Ti dve čednosti ste dika in ponos vsake žene, ki ž njima podpira tri vogle pri hiši. Kjer teh čednosti ni, se hiša razdere. V teh dveh čednostih naj napredujejo posameznice in celo društvo.

Odbor društva »Skalnice« bo imel v torek dne 26. t. m. ob 4. uri pop. v društvenih prostorih sejo.

Maša zadušnica. V soboto bo na Kostanjevici ob 9. uri slovesno mrtvaško opravilo s sv. mašo za rajno nadvojvodinjo Marijo Terezijo, grofico Chambord, katere zemeljski ostanki počivajo v kraljevi grobnici ravno tam.

Na belo nedeljo bo torej veselica v dvorani »Central« na korist »Slovenskega Sirotišča«. Opozarjamo že sedaj!

Goriška elektrika je jako draga, tako draga kakor malokje. Enako tudi plin. Pravijo, da kjer ni konkurence, delja producent s svojimi izdelki kakor se mu zljubi. Draginjo plina in elektrike občutijo v mestu posebno obrtniki.

Goriške lekarne so vse laške. 7 jih je v celim mestu, izmed teh nijedna slovenska. Poleg tega nimajo nekatere niti najmanjših slovenskih napisov. Tako n. pr. lekarna Kürner blizu glavne pošte in lekarna Pontoni v Raštelju nimata najmanjšega slovenskega napisa. To kaže, da slovenskih odjemalcev ti dve lekarni ne marati. Druge lekarne imajo vsaj za silo par črk slovenskih, čeravno po veliki večini žive vsi goriški lekarničarji od slovenskih odjemalcev.

Kokoši tatovi. V noči od sobote na nedeljo so dosedaj neznani ljubitelji kur nadlegovali kurjo družino g. Mihaela Zimica, v ulici Formica, strojnika v »Narodni Tiskarni«. Ti nepridipravi so v vrečah odnesli celo kurjo družino z gospodarjem, lepim petelinom na čelu. Pobasali so šest kokošin in petelina. Kurja tatvina se je naznanila policiji.

U Goriški »Mont« izkazuje za l. 1911 dobička 125.084.64 K.

Koliko falimentov je bilo v tekočem letu v Gorici? Do 20. marca je bilo v Gorici že 29 falimentov. Naša Gorica je najbrže dosegla rekord v falimentih.

Lovski pes, ki sliši na ime »Seter« se je zgubil. Pes ima veliko belo dlako s črnimi pikami. Kdor bi ga našel je naprošen, da ga pripelje grofici Cristalnig v Rožni dolini pri Gorici. Zagotovljena mu je lepa nagrada.

Odpri lekarni. Od 24. do 31. t. m. bodeta odprti tudi ob nedeljah in praznikih popoldne in bodeta imeli ponočno službo lekarni: Gironcoli - Pontoni.

Iz goriške okolice.

Iz Ravnice. (Novice). Tudi iz naše vasi moramo sporočiti v »Prim. List« nekaj novic. Vode, zdrave, pitne vode nimamo Ravničani. Nobenega studenca, nobenega izvirka. Kar si nalovimo vode ob deževju, to imamo ob suši in čez poletje. Cestne mlake z vodo napolnjene so nam mnogokrat, posebno ob suši dobrodošle tudi za kuhanje. Zgodilo se je že, da smo jemali iz teh žabjih mlak gost močnik, ki ni bil zdravju koristen. Torej bi bil čas, da bi se nas kdo spomnil in nam pripomogel do dobre vode.

Sokoličji so nas obiskali eno zadnjih nedelj. Pisalo se je, da jih pride okoli 200 in sicer iz Prvačine, iz Dornberga iz Črniča, iz Solkana itd. Znani gostilničar »Rudolf« se je trudil celi teden, pobijal perutnino, rezal »poršute«, cvrl pečenko itd. Pripravil je kosila za 140 oseb, vseh skupaj pa je prišlo le nekaj nad 30 oseb. Zguba velika, kaj? — Kdo plača »naprednemu« »Dolču« zgubo? —

Sokoličji so prišli ustanavljati »Sokola«. Ne vemo, če bo kaj kruha iz te moke. Može in mladeniči poštenjaki, preč od liberalnega društva!

Števerjan 20. III. Danes je na občinski hiši zaplapolala zastava v znak, da je dobila občina novega župana. Iz srca se vesele tega vsi pristaši S. L. S., kajti boj, ki so ga morali biti z nasprotnikom, je bil trd in hud. Liberalizmu je z današnjo volitvijo v naši občinski hiši odklenkalo. Na mesta, kjer so stali popred zagrizeni liberalčki, stopajo zmagonosno naši ljudje. Odkrito moramo reči, da bo imele novo županstvo mnogo posla in resnega dela, predno popravi, kar se je zavozilo, posebno v zadnjih sedmih suhih letih. Toda kljub temu gledamo mi mirno v bodočnost, ker vemo, da so prišli h krmilu občinske ladje taki ljudje, ki jo bojo znali izpeljati iz nevarnih vrtincev, kamor so jo spravili liberalni petelinčki. V županstvu sede sedaj samo naši pristaši, nasprotniki nimajo niti enega zastopnika.

Novoizvoljenemu županu g. Karlu Prinčiču kličemo občinarji: Pristrčno pozdravljeni na novem mestu!

Za podžupane so bili izvoljeni gg.: Jožef Maraž, Franc Terpin, Janez Skorjanc, Karol Hlede, Anton Colja, Jožef Martinčič, Izidor Bizaj in Anton Podberšič.

Za »Slovensko Sirotišče« je dovolilo županstvo v Sovodnjah v svoji zadnji seji 60 K podpore. Živeli!

Gabrije pri Rubijah. Našega dušnega pastirja bomo plačevali odslej z dokladami na izravne davke in ne kakor doslej s pobiranjem po občini.

Vabilo na redni občni zbor »Hranilnice in posojilnice v Št. Petru pri Gorici, reg. zadr. z neomejeno zavezo«, ki se vrši na Belo nedeljo dne 14. aprila 1912 ob 4. uri popoldne v »Zadružnem Domu«. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in računskega pregledovalca. 2. Potrjenje računskega sklepa za l. 1911. 3. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njega namestnika. 4. Slučajnosti. 5. Predavanje. Odbor.

Šolskega pouka ni bilo v Sovodnjah mesec dni vsled otroške bolezni. Te dni je zopet začel.

Iz cerkljanskega okraja.

Županstvu Cerklno je deželni zbor dovolil za vodovod v Poljanah 900 K podpore in ne 200 K, kakor je bilo pomotoma objavljeno. Uredn.

Cerkno. V nedeljo je med sv. mašo ob 10. uri začelo goreti v prodajalni Jerneja Štravs. Užgal se je petrolej v neki posodi. Posrečilo se je ogenj takoj udušiti, a vseeno je ljudstvo vse zbegano drlo iz cerkve.

Iz kobariškega okraja.

Kd županom v Kobaridu je bil izvoljen g. F. Miklavič.

Iz bovškega okraja.

Srpenica. Čeravno poslušajo nekateri naših ljudi zlate nauke, ki nam jih daje naš preč. g. kurat, se jih pa vendar ne držijo. Svojega bližnjega kar sovražno gledajo in v kaplji vode bi ga utopili. Posebno so pa razbrzdani nekateri mladi fantje na Žagi. Bilo je ravno drugo pustno nedeljo, ko smo šli od sv. maše domov. Šli so tudi trije mladeniči za ljudstvom kričaje in vriskaje. Ko so ti trije dohiteli ljudstvo, so jih nekateri opozorili, da se to ne spodobi. Ali kaj se je eden izmed onih treh oglašil z besedami: »kje je Bog?! Boga ni nič!« Strah in groza je bilo slišati one besede. Ali ni to sramota za stariše?

V Srpenici so nekateri gostilničarji, ki namesto da bi med sv. mašo gostilno zaprli, zadržujejo ljudi, naj ne hodijo poslušat pridige. Potem pa sami držijo v svoji gostilni pridige po svoje ter se norčujejo iz svetih reči. Zapomnite si, da vam to ne bo prineslo nobenega blagoslova, marveč samo prokletstvo.

Poznal sem gostilno, ki je bila med sv. mašo vedno zaprta, dokler je gospodarila v nji še mati; in dobro je takrat šlo. Ko je pa sin prevzel gostilno, jo je imel vedno odprto, tudi ob času sv. maše. Toda ta sin ni imel sreče, prišel je sčasoma ob vse premoženje in nazadnje tudi ob pamet — kajti umrl je v norišnici. To je resnična zgodba in

svarilen vzgled za vsakogar, ki mu je mar za dušni blagor.

Starišem pa polagam na sree, naj pouče svoje sinove, naj vsaj tisto urico, ko traja sv. maša, ne gredo v krčmo. Saj imajo potem dovolj časa zapraviti težko zaslužen denar.

Občinar.

Iz korminskega okraja.

kr Baron Locatelli, župan v Korminu je bil te dni sprejet od cesarja v avdienci. Baron Locatelli se je šel namcesarju zahvaliti, ker je bil imenovan članom gosposke zbornice.

kr V Kožbani se ustanovi kat. slov. izobraževalno društvo dné 25. t. m. — na praznik Mar. Oznanenja — ob 3h popoldne.

Iz Iržiškega okraja.

tr Doberdob. V sredo, dne 13. t. m., se je videlo nad našo občino nekaj, česar se pri nas gotovo ni videlo, odkar svet obstoji. Bil je namreč velikanski ptič — zrakoplov. To je bilo za naše ljudi velikansko začudenje! Zrakoplov je priletel nad Sočino strugo do Zagraja, potem je krenil na levo po obrežju hribov naravnost nad vojaško strelišče. Nad »Laškim jezerom« je napravil par kolobarjev v zraku ter se vrnil nad Doberdobom v smeri državne ceste v Gorico.

Tvrdba

A. & F. Anderwald

GORICI

Tekališče Josipa Verdi št. 32

(v hiši sl. Centralne posojilnice)

priporoča visokočastiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo najrazličnejšo zalogo za

kolonjalno blago in delikatese.

Vedno sveže in prve vrste blago po najnižjih cenah.

POSTREŽBA TOČNA IN SOLIDNA.

Čast. mestnim strankam pošilja se blago na dom.

Pri nakupu
Kathreinerjeve

je paziti na to, da se dobi
tudi pravi izvirni zavoj
s sliko župnika Kneippa
kot varovalno znamko
in v imenoma Kathreiner.
Veliko je malovrednih
posnemkov.

Kathreinerjeva
prinesla orodje iz hiše.

JOSIP CULOT

v Raštelju štev. 2/25 v Gorici.

Velika zaloga vsakovrstnih igrač, drobnin za zabavo in punic za igrače.

Rožni venci, podobice, razpela iz kovine in lesa, čevlji in klape za poletno sezono zaloga drobnjave in kramarije na drobno in debelo, kipi in svetniki iz porcelana, semena za zelenjave in trave, moške in ženske nogavice, mošnjički in denarnice, listnice, kovčegi stniki, cevi itd. itd.

BILANCA

„ZASTAVLJALNICE IN Ž NJO ZDRUŽENE HRANILNICE“ ZA LETO 1911.

Štev.	Imovina	K	v	Štev.	Dolgovina	K	v
1	Denarnični preostanek	76697	71	1	Ustanovna glavnica	329320	71
2	Vrednostne listine	3338529	65	2	Račun hranilnih vlog	26026455	78
3	Posojila na vknjižbo, na vrednostne listine, na dragocena in navadna zastavila	20955797	72	3	Tekoči račun	192793	60
4	Račun obresti	410135	25	4	Račun rezervnih zalogov	521868	77
5	Tekoči račun	1767326	18	5	„ pokojninskega zaloga	98703	81
6	Račun posestev in premičnin	304835	32	6	Račun raznoteri	32370	64
7	„ rezervnega zaloga	358038	80	7	Dobiček leta 1911	125087	64
8	„ pokojninskega zaloga	99599	76				
9	Računi razni	15640	56				
	Skupno	27326600	95		Saldo	27326600	95

RAČUN ZGUBE IN DOBIČKA.

Štev.	Zguba	K	v	Štev.	Dobiček	K	v
1	Račun obresti vlog	1033622	55	1	Račun obresti posojil	1247059	46
2	„ inventarja	1215	41	2	„ najemščin	14521	69
3	„ davkov	34692	81	3	Računi raznih dohodkov	2080	83
4	„ upravnih stroškov	69043	57				
5	Dobiček leta 1911	125087	64				
	Skupno	1263661	98		Saldo	1263661	98

GORICA, dne 16. svečana 1912.

V O D S T V O.

Loterijske številke.

16. marca,

Dunaj 68 42 28 61 51
Gradec 8 55 72 50 48

Krojaška delavnica.

„Priporočam svojo delavnico veleč. duhovščini in p. n. slavnemu občinstvu v mestu in na deželi. Izvršuje točno in pošteno po najnovejših vzorcih. Pričakujem obilnih naročil in bilježim z odličnim spoštovanjem

IVAN ŠULIGOJ,

krojaški mojster
Gorica, ulica sv. Antona 12.

Srečke v korist

„Slovenski Straži“.

Glavni dobiček turških srečk pri žrebanju dne 1. aprila 400.000 frankov. Vsaka srečka mora biti izžrebana, najmanjši dobiček znaša 230 K. Turške srečke na mesečne obroke po 4 K 75 v, še tri druge dobre srečke zraven z glavnimi dobitki skupaj čez 2 milijona kron vsako leto na mesečne obroke po 6 K 25 v. Pojasnila daje in naročila sprejema gospod Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg šte. 19.

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Travniku.

Trskino (štokfiško) jetrno olje. Posebno sredstvo proti pranim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvrna steklenica tega olja na ravnomere barve po K 1-40, bele barve K 2.

Trskino jetrno olje se železnim jodecem.

S tem oljem se ozdravi v kratkem času s gotovostjo vse kostne bolezni, slezni otroci, golše, malokrvnost itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norveške, preliče se vedno v mojem kem. laboratorju predno se napolnjuje steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim čč. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijeva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

— Nova trgovina z železnino —

Pinter & Lenard

Velika zaloga železa, cementa, kuhinjske posode, raznovrstnega orodja za poljedelce, mizarje, kovače i. t. d. sesalke, klosete, peči, štedilnike in vsi v to stroko spadajoči predmeti. Cene zmerne, postrežba solidna, prijazna in domača.

Cenjenemu občinstvu se topla priporočava

Pinter & Lenard.

Zajamčeno prave

čebelno-voščene sveče

priporoča prečastitim cerkvenim predstojništvom ter slavnemu občinstvu po nizki ceni

J. Kopač

Št. 95 svečar, Gorica ulica sv. Antona 7.

Peter Cotič,

čevljarški mojster, Gorica, Raštelj 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti razpošiljajo. Cene zmerne.

Edino zastopstvo najboljšega čistila za črevlje in usnje.

Prvi c. kr.

priv.

strokovni zavod za izdelovanje oblek za gospode vsakega stanu.

Zaloga inozemskega in češkega blaga in izgotovljenih oblek.

Izgotovljene obleke in blago na meter kakor tudi sukanec in svilo prve vrste se prodaja po nižani ceni.

Zaloga oprave k uniformam edino le pri

M. Poveraj-u, v Gorici
na Travniku šte. 5.

Podružnica

„Ljubljanske kreditne banke“

V GORICI

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —

Vloge na knjižice obrestuje po 4½%, vloge v tekočem računu po dogovoru.

Delniška glavnica K 8.000.000.

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 800.000. —

PODRUŽNICE: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Za smeh.

Kako je Slovenec učil Nemca slovenski govoriti:

Pri gradnji neke železnice je nadziral delavce inženir-Nemec. Priganjal je slovenske delavce k delu po nemško. Delavci pa so se mu smejali. Inženir je prosil nato nekega drugega, naj ga nauči nekaj slovenskih besed, da bi mogel priganjati delavce. Ko se je čez dva dni naučil, je vpil nad delavci: »Kranjska pošast, le počasi, teden je dolg, gospodar pa slabo plača!«

Podpisani naznanjam svojim in drugim odjemalcem, da sem preselil svojo krojaško delavnico iz Križne ulice nasproti »Šolskega Doma« v ulico sv. Antona na dvorišče št. 7 v hišo g. J. Kopača, svečarja v Gorici.

Priporočam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, posebno veleč. gg. duhovnikom svojo izvrstno delavnico za izdelovanje talarjev in drugih spadajočih oblik.

Z odličnim spoštovanjem udani

Josip Smet,
krojaški mojster v Gorici.

Prva slovenska trgovina z jedilnim blagom

Anton Kuštrin,

v GORICI

Gosposka ulica št. 25

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonialnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

JOSIP TERPIN

naslednik Antona Potatzky

v Gorici na sredi Rašela št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovanje nürnberškega in drobnega blaga, ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine za pisarne, kadilce in popotnike. Najboljše šivanke in šivalne stroje; potrebščine za krojače in črevljarje. — Svetinjice, rožni venci in mašne knjige.

Hišna obuvala za zimske in letne čase.

Raznovidne semena, trave in detelje.

Najboljše preskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih na deželi.

P. n. g. pričakujem obilnih odjemalcev.

Sukno

za moške in volneno za ženske obleke, zadnje mode razpošilja najceneje

Jugoslav. razpošiljalna

R. Stermecki v Celju št. 304

Vzorci na zahtevo poštini neprosto.

Vabilo

na

redni občni zbor

„Kmečke hranilnice in posojilnice“
v Borjani

registr. zadruga z omejeno zavezo,
ki se bo vršil

na cvetno ned. dne 31. marca
po blagoslovu v farovžu.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega sklepa za 1911.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

NAČELSTVO.

Priporočamo

pri nakupu pomladanskega in poletnega blaga za ženske in moške obleke slovensko trdko

Ivančič & Kurinčič

Gorica, Gosposka ul. št. 11.

ODLIKOVANA PEKARNA

JAKIN

Gorica, v. Formica

ss priporoča za odjemanje raznega peciva navadnega in najfinejšega. Pecivo je najboljšje. Priporočam se cenj. odjemalcem za obilen poset.

S spoštovanjem E. Jakin

Ure budilke po 3 K z garancijo eno leto; stenske ure z nihalom z lepimi omari, bije ure in pol ure z natančnim tekom z enoletno garancijo 11 K; nikelnaste žepne ure s stanovitnimi belimi pokrovi 4 K; srebrna cilindromontor ura, lepo gravirana z enoletno garancijo 7 K; zlate poročne rinke, pečatene pri c. kr. finančnem uradu od 7 K naprej.

Velika zaloga raznovrstnega zlata in srebrnine. Vse po nizkih cenah. Sprejemajo se tudi popravila, ki se izvršujejo točno in po zmernih cenah.

Jakob Šuligoj,

urar c. kr. državnih železnic

GORICA,

Gosposka ulica št. 25.

Čevljarska zadruga v Mirnu

priporoča sl. občinstvu, da se pri nakupu obuvala za bližnje velikonočne praznike poslužijo naših izdelkov, ki se prodajajo v naslednjih naših prodajalnah:

v Gorici

na Starem trgu št. 1. (na vogalu Rabatišča).

V TRSTU, Barriera vecchia 38. V SPLITU, ulica staroga suda 314. V TRSTU, Via dei Rettori 1. Prodajalnice so preskrbljene z vsakovrstnim črnim in barvanim obuvalom za vsaki stan. Čevlji „Čevljarske zadruga“ v Mirnu se glede ličnosti kosajo z vsakim tujim izdelkom, a so poleg tega trpežni, ker se za izdelovanje istih rabi le usnje prve vrste.

Ročno delo. Sprejemajo se naročila po meri.

Nizke cene. Izvršuje se poprave.

Odlikovana pekarija

K. Draščik

v Gorici na Kornu
(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmanoe in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

NOVA

TRGOVINA Z USNJEM

v Kapucinski ulici „pri Lizi“ št. 2.

Podpisani priporočam svojo trgovino z usnjem in črevlj. potrebno, vsem cenj. odjemalcem v mestu in na deželi, ter želim z dobrim blagom in z najnižjimi cenami postreči. Pričakujem obilo odjemalcev. S spoštovanjem udani

Josip Marušič,
trgovec.

Gorica, Kapucinska ulica št. 2.

„CENTRALNA POSOJILNICA“

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

v GORICI

obrestuje hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ %. Daje članom posojila na vknjižbo po 5 $\frac{1}{4}$ %, na menice po 6%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Zadružni urad je v lastni hiši Corso Glus. Verdi št. 32, I. nad. — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

ODBOR.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici

registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih pridelkov.

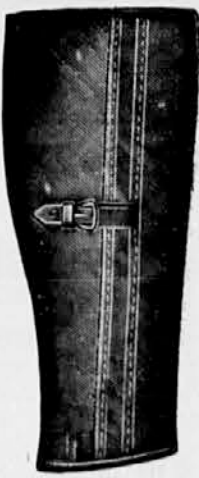
Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici, TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Velika izbira

GAMAŠ

in

GALOŠ

J. DRUFOVKA

GORICA, Gosposka ulica št. 3
nasproti „MONTA“.

TVRDKA O. ZAJEC

trgovina z železjem v Gorici

v hiši „Goriške ljudske posojilnice“ (prej krojaška zadruga).

Priporoča bogato zalogo železa, pločvine vsakovrstnega kovanja za pohištvo in stavbeno mizarstvo, kovaško, kleparsko, klesarsko orodje, straniščne naprave in upeljave, strešna okna, traverze, cement, svinčene in železne cevi in pumpe, žico, žična ograja, razno kmetijsko orodje, štedilnike, peči, kuhinska in hišna oprava. Postrežba točna, domača in cene konkurenčne.

Prosimo zahtevati listke blagajne radi kontrole.